

Puurakentamisella arvonlisää, työtä ja turvallista asumista

Petri Heino,
Ohjelmapäällikkö
Puurakentamisen ohjelma 2016-2023

Rakennuslehti 25.3.2021, Seppo Mölsä

- **Analyysi: Puurakentaminen on liian kallista, siksi sen edistämisessä siirryttiin pakkoon**
- Vuodesta 1994 asti jokainen hallitus on edistänyt puukerrostalorakentamista. Parhaana vuotena päästiin 1500 puukerrostaloasuntoon. Saavutus on hurmoshenkiseen markkinointiin verrattuna vaatimaton, mutta pakkosäätelyn odotetaan vihdoinkin avaavan padon.
- **Lobbaustyö on onnistunut liiankin hyvin**
- Jne.

Puurakentamisen ja puutuotteiden edistämisen teemoja

PUURAKENTAMINEN

PUUTUOTTEET

PUURAKENTAMISEN JA PUUTUOTTEIDEN HIILIVARASTOT

UUSIEN TEKNOLOGIOIDEN JA MENETELMIEN HYÖDYNTÄMINEN JA DIGITALISAATIO

Puun käytön lisääminen kaupunkirakentamisessa, julkisessa rakentamisessa ja suurissa rakenteissa	Tuotekehitys ja jalostusarvon nostaminen	Hiilivaraston ja hiilijalanjäljen laskenta- ja arviointityökalut
Alueelliset osaamiskeskittymät	Puun käyttöä edistävät viestintäkampanjat	Substituutiovaikutusten laskenta- ja arviointityökalut
Alan lainsäädäntö ja käytänteet	Liikenneinfran puurakenteet	Kiertotalous
Puurakentamisen tuottavuusloikka	Maatilojen ja harvaan asuttujen alueiden puurakenteet	Sivuvirtojen hyödyntäminen

OSAAMISEN LISÄÄMINEN ARVOVERKOSTOISSA

PUURAKENTAMISEN JA PUUTUOTTEIDEN VIENNIN EDISTÄMINEN

VISIO 2020+

Puun käyttö rakentamisessa on luontevaa

Ohjelman painopisteet

**Kaupunki-
rakentaminen**

**Julkinen
rakentaminen**

**Suuret
puurakenteet**

**Alueellinen
osaaminen**

**Vienti-
edellytysten
tukeminen**

Informaatio-ohjauksella vaikuttaminen

Faktatiedon tarjoaminen asennemuutoksen aikaansaamiseksi

Teollisen puurakentamisen ratkaisujen edistäminen tarjoamalla kehityspanoksia

Osaamisen ja koulutuksen varmistaminen

Kansainvälisen tutkimus- ja kehitysyhteistyön edistäminen

Läpileikkaavina digitalisaatio, kiertotalous, uudet teknologiat

Puurakentamisen perinne, osaamisperusta ja positiivinen kehitystrendi
vastaavat terveellisen ja turvallisen rakentamisen tarpeeseen

Puun käytön kaksinkertaistaminen rakentamisessa – edellyttää yhteistyötä teollisuuden ja sidosryhmien kanssa.

Tarjonnan kehittäminen

- Edunvalvonta kansallinen ja globaali
- Yhteinen tutkimus- ja kehitysstrategia ja hankkeet
- Standardointi
- Kansallinen menekinedistäminen
- Kv-menekinedistäminen
- Hanketoiminta (RR jne.)
- Viestintä

Osaamisen ja koulutuksen kehittäminen

- Puutuotealan perus- ja täydennyskoulutus
 - Tarjonta, opetusaineisto, opekoulutus
- Rakennusalan perus- ja täydennyskoulutus
 - Tarjonta, opetusain....
- T&K-yhteistyö hankkeissa
- Opinnäytesyhteistyö

Käytön mahdollistaminen

- Säädökset
 - MRL, vähähiilisyys, jätteet, muovi,
- Julkiset toimijat: strategiat, osaaminen, käytänteet (esim. MAL)
- Julkiset hankinnat
- Imago ja asenteet
- KV-edunvalvonta
- Viestintä

Teollisuus,
rakentaminen ja niiden
järjestöt

Yhteisesti
toteutettavia tp.

Julkinen sektori

Ohjelman resurssien käyttö (YM)

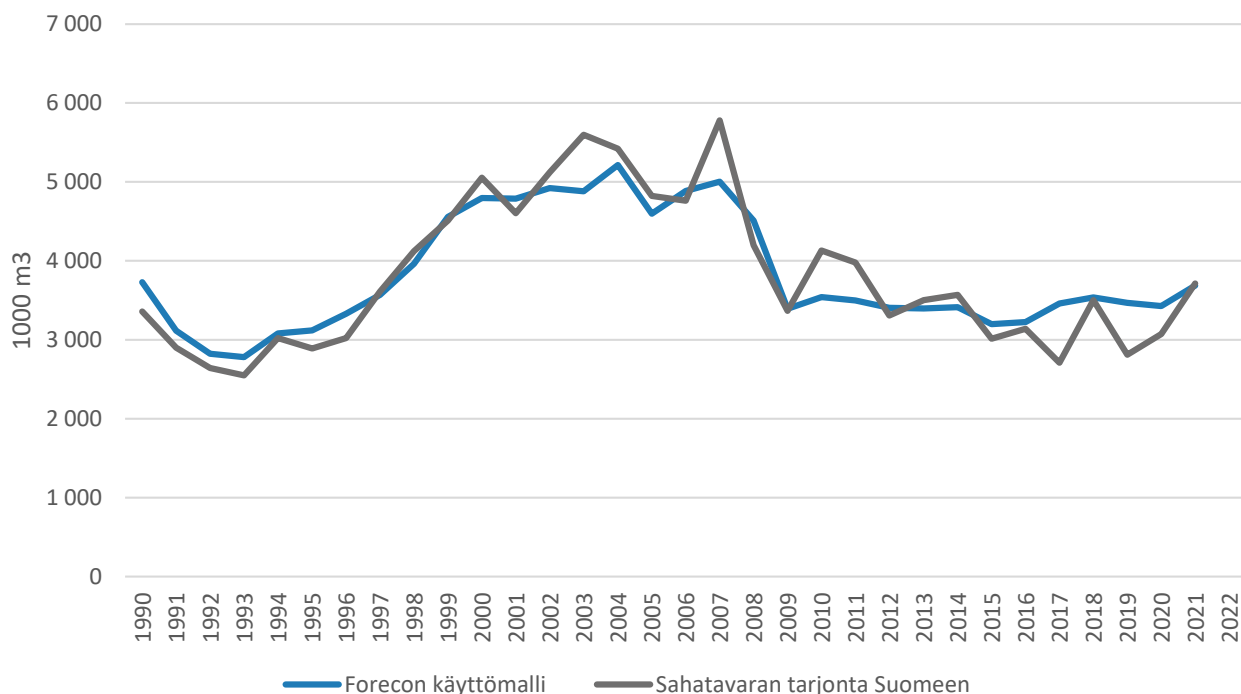
- Koko ohjelman budjetti noin 13,5 milj.€ (2016-2023)
 - Kasvua ja kehitystä puusta –tukiohjelma, 4,3 milj.€
 - Julkisen puurakentamisen hankkeet, 2 milj.€
 - Koulutuksen tukeminen, 1,2 milj.€
 - Kansainvälisesti verkottunut tutkimus- ja kehitystoiminta, 1 milj.€
 - Muu TEAS-toiminta, 1 milj.€
 - Viestintä ja tapahtumat, 1.5 milj.€
 - Hallinto mm. 1,6 milj.€
- Toimenpiteitä myös MMM, LVM ja TEM/BF

Ohjelmakauden tavoitteet (2016-2023) 1/2

- Puurakentaminen/puun käyttö on **luontevaa** (kaikissa rakennustyypeissä, korjausrakentamisessa sekä infrarakentamisessa)
- **Julkisen puurakentamisen kansalliset tavoitteet → vuonna 2022 31% ja vuonna 2025 45 %**
 - vuoden 2022 toteuma 15 %
 - Puun määrä julkisissa rakennuksissa on kasvanut viime vuosina.
 - Määrä on lähes tuplaantunut 10 vuoden takaisesta tasosta.
 - Rakentamisen määrä on kasvanut, mutta myös puurakentamisen osuus julkisessa rakentamisessa on kasvanut
 - Opetusrakennuksiin käytettävä puun määrä on lisääntynyt paljon viime vuosina (erityisesti 2017 jälkeen)
 - Myös hoitoalan rakennuksissa puun määrä on lisääntynyt

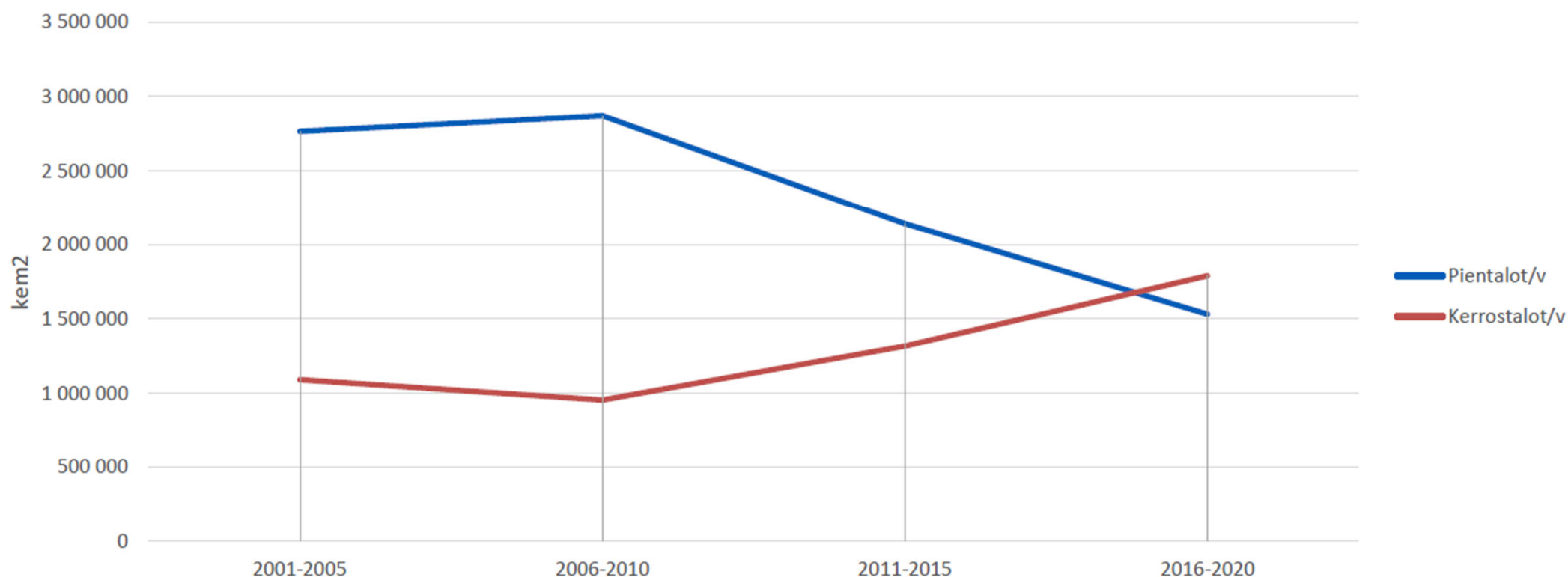
Tavoite: Puun käyttö rakentamisessa tuplaantuu hallituskauden aikana

Sahatavaran käyttö ja tarjonta Suomessa

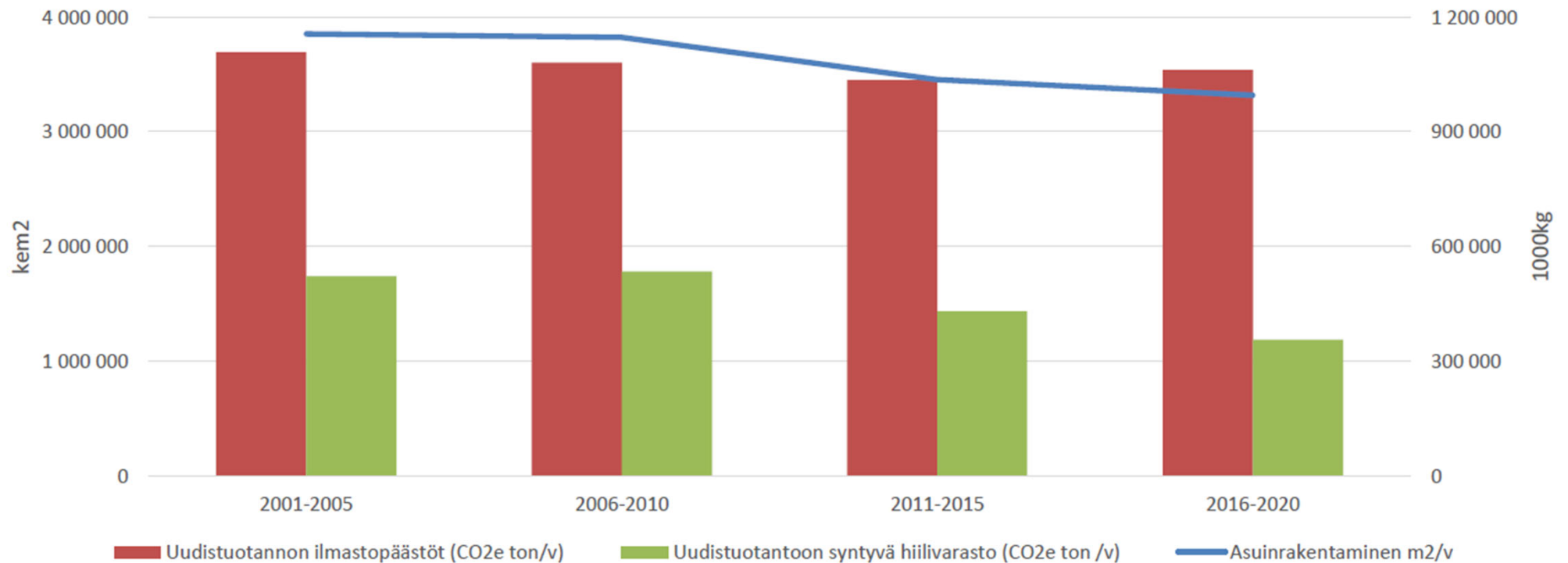

- Sahatavaran tarjonnassa ei ole huomioitu varastomuutoksia, joka tasaisi tarjontaa, vaan kyseessä on vuosittainen tarjonta.
- Foreconin laskelman mukainen sahatavaran käyttö sisältää kotimaisen jalostuksen tukista sahatavaran viennillä vähennettynä
- Sahatavaran tarjonta ja käyttö täsmäävät pitkällä aikavälillä toisiinsa
- *Käyttö ja tarjonta on tarkastelussa muutettu sahatavarakuutioiksi*

Asuinrakentaminen; kerrostalot, pientalot

Asuntotuotanto laskussa, päästöt nousussa ja hiilivarastot laskussa

Yhteenveto

- a) Puurakentamisen määrä selvästi laskenut 2000 luvulla**
 - Johtuu pääasiassa pientalotuotannon laskusta ja betonivaltaisen kerrostalotuotannon kasvusta
- b) Asuntotuotannon ilmastopäästöt ovat kääntyneet nousuun ja hiilivarastojen kehitys laskuun**
 - Menetetyt hyödyt: 1,3 Mt korkeammat ilmastopäästöt ja 1,2 Mt toteutumatta jääneitä pitkäaikaisia hiilivarastoja eli hiilikädenjälkeä
- c) Esimerkkejä positiivisestakin kehityksestä voidaan nähdä alueellisesti**

Ohjelman vaikutusarvioinnin tulokset 2023

- Syntynyt **erittäin runsas määrä** tuotoksia, kuten ohjeistuksia, tavoiteasetantoja, regulaation päivitystä ja viestintämateriaaleja.
- Ohjelmassa rahoitetut **hakujen teemoitukset ja hankkeet onnistuvat lähtökohtaisesti hyvin**. Vähintään 80 % hankkeista saavuttaa asetetut tavoitteet täysin tai osittain.
- Kerätyssä aineistossa ohjelman nähdään **kiistatta vaikuttaneen** yleiseen keskusteluun, **asenneilmapiiriin** ja tietoisuuteen puurakentamisesta
- Moni kokee ohjelman tuoneen alan ”**murroskohtaan**”, jonka tulisi näkyä muutamien vuosien sisällä tilastoissakin.
- **Murroskohta jossa teollisen puurakentamisen merkittävä kasvu on mahdollinen.**

Oma-arviointi (PH)

- Y-konsernin sitouttaminen jäi vajavaiseksi (ARA, Senaatti, Elyt, Avit,...)
- Ministeriöiden välinen yhteistyö jäi vähäiseksi, paitsi MMM
- Julkisen rakentamisen edistämiseen liian vähän resursseja
 - Osaamisen lisääminen kunnissa on hidasta, miten olisi nopeutettu?
- Rahoitetuissa yrityshankkeissa valopilkkuja, mutta
 - Suuret rakentajat ja rakennuttajat eivät mukana
 - Hybridirakentamisen hankkeet eivät hakeneet rahoitusta, teemoitus/viestintä/?

Hidasteet puurakentamisen kehittymiselle

- Asennekapeikot
- Osaamiskapeikot
- Määräyskapeikot → tulkintakapeikko
- Taloudelliset kapeikot
- Poliittiset kapeikot → kunnianhimokapeikko
- Muna-Kana –kapeikko
- Metsien käytön problematisointi – muu EU-Regulaatio
- Tuleva hiilijalanjälkivaatimus – raja-arvojen asettamisen haasteet
- Kaupunkisuunnittelun ideologia tiivistämisen

eduista

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment
jne

Petri Heino

Sahateollisuus vaikuttajafoorumi, eduskuntaryhmien vetäjiä

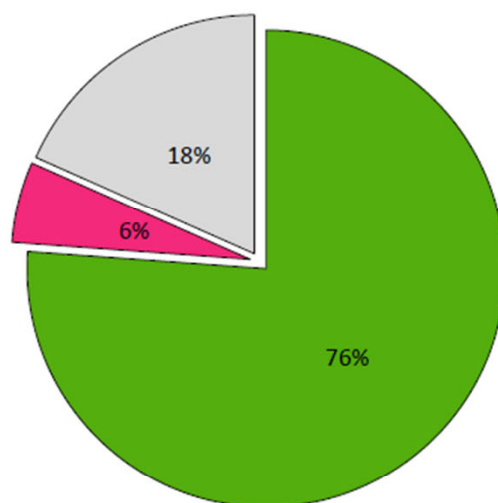
- Miten puurakentamista vauhditetaan kun tuntuu ettei se oikein....
- Lindtman: tavoite julkiset rakennukset 45 %:iin pidetään kiinni; wood first - politiikka julkiseen rakentamiseen,
- Ranne: kirjaus h-ohjelmaan, lainsäädäntömuutokset
- Mykkänen: rakennusteollisuuden kulttuuri haaste - sovittava rakennusalan kanssa, että hiilenvarastointiin rakennuksiin panostetaan
- Kalli; julkinen sektori esimerkin näyttäjän rooli, sääntely oltava mahdollistava, vienninedistämistyö, PR-työ puurakentamisella Suomen puolesta.

Puunrakentamisen lisäämisen kirjaaminen hallitusohjelmaan

Kaikki vastaajat

Tulisiko seuraavaan hallitusohjelmaan kirjata toimia puurakentamisen lisäämiseksi Suomessa?
Kaikki vastaajat (n=109)

Selvityksen taustaa

- Aula Research Oy toteutti Puutuoteteollisuuden toimeksiannosta kyselytutkimuksen, jonka tavoitteena oli selvittää, miten keskeiset päättäjät suhtautuvat Puutuoteteollisuuden hallitusohjelmavoitteisiin.
- Kyselyn kohderyhmänä oli keskeiset poliittiset vaikuttajat ja virkamiehet
- Kyselytutkimuksen otos kerättiin 28.9. – 18.10.2022
 - Otos kerättiin monikanavaisesti sähköpostikyselyllä ja puhelinhaastatteluin. Kyselykutsu lähetettiin 442 päättäjälle
- Kyselyyn vastasi yhteensä 109 henkilöä, jolloin vastausprosentiksi muodostui 25 %

4.11.2022

Luottamuksellinen

3

Tulevaisuustyön tuloksia

Nykytilanne:
Biotuoteviennin
menestys ja kädenjälki
Puurakentamisen
ohjelma

- Julkinen kysyntä
- Elinkeinoelämän kyky luoda tarjontaa

Rakennusten CO2-jalan-
/kädenjälki
(Rakentamislaki)

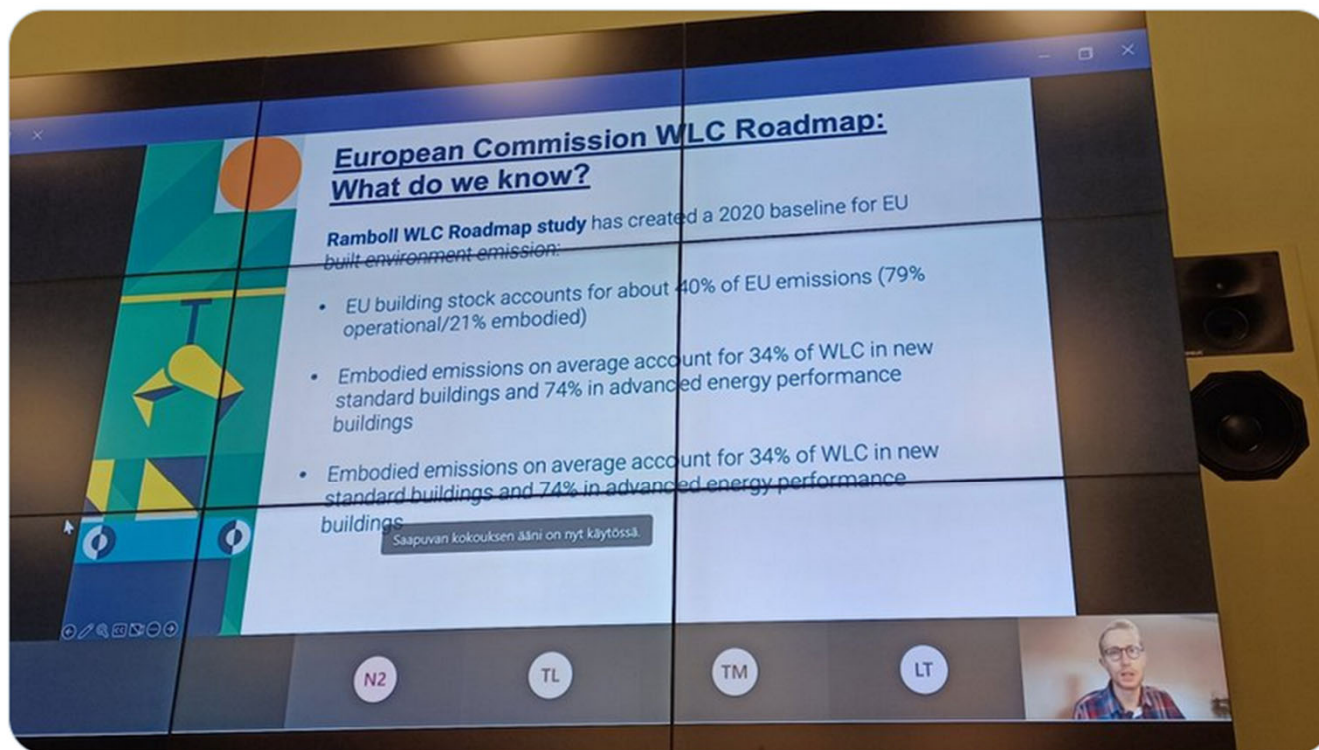
Tarpeet mm.:

1. Rakentamisen tuottavuusohjelma
2. Puurakentamisen osaamiskeskus
3. Vähähiiliseen rakentamiseen ohjaava regulaatio ja osaaminen
4. Suomalaisen kv-hiilikädenjäljen maksimointi

Hallitusohjelma-
kirjaukset??

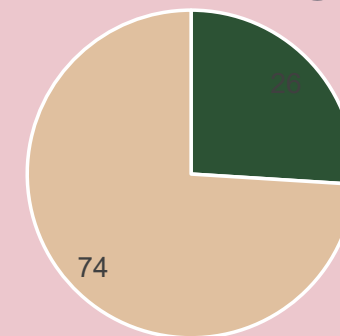
#Materiaalit ovat oleellisia vähähiilisessä rakentamisessa: #energia'tehokkaiden rakennusten elinkaaren #hiilijalanjälki on jopa 74% peräisin tuotesidonnaisista päästöistä, kertoo @DrSRich_EU esityksessään @yministerio'ssä.

9.35 ap. · 9. toukok. 2023 · 388 Näyttöä

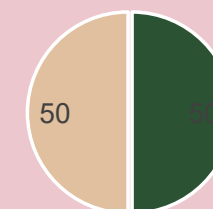
/status/1655922900002296241/photo/1

Betoni

■ Käyttö ■ Materiaalit ■ ■

Puu

■ Käyttö ■ Materiaalit ■ ■

Sama käytönaikainen energiankulutus!

12.5.2023

18

Seuraa puurakentamista verkossa

Puupuhuu.fi

Pitkospuu

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

ym.fi/puurakentaminen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Etusivu

Vastuualueet

Ajankohtaista

Hank

FI / VASTUUALUEET / RAKENTAMINEN JA MAANKÄYTTÖ / PUURA

Ilmasto

Luonto ja vedet

[Ympäristön pilaantumisen
ehkäiseminen](#)

akentaminen ja maankäyttö

stö- ja rakennuslaki

Julkine

Kunnilla on mer-
tunnistettu y-
ilmastotav

Puura
tvä

Puurakentamisen toimenpideohjelma ym.fi/puurakentaminen

Ohjelmapäällikkö
Projektiasiantuntija
Asiantuntija
Suunnittelija
etunimi.sukunimi@ym.fi

#puurakentaminen

Pysy kartalla puurakentamisesta –
tilaa uutiskirje <https://ym.fi/puukirje>

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Petri Heino
Simon le Roux
Sini Koskinen
Iida Humphreys

